

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
MERKEZ KÜTÜPHANESİ

09647

TEZ
9647

İLK ÖĞRETİMDE
SOSYO - EKONOMİK
DURUMUN
BAŞARIYLA İLİŞKİSİ

Mehmet Kabasakal

09647

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
EDEBİYAT FAKÜLTESİ
SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ

MEZUNİYET TEZİ

K O N U

*Kabul edilmiştir
C. C. C.*

İLK ÖĞRETİMDE ÖĞRENCİLERİN BAŞARILARIYLA
SOSYO-EKONOMİK DURUMLARI ARASINDAKİ İ-
LİŞKİ KÜÇÜKKÖY DURLUPINAR İLKOKULUYLA,
NİŞANTAŞI MAÇKA İLKOKULUNDA YAPILAN A-
RAŞTIRMA.

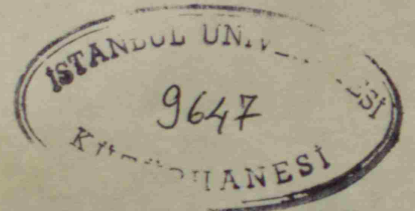

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
MERKEZ KÜTÜPHANESİ

09647

Mehmet KABASAKAL
1133
ŞUBAT 1972

Ö N S Ö Z

Bir ülkenin kalkınmasında ve yaşamının sürdürülebilmesinde en büyük rolü oynayan eğitimin bizde plânlı bir şekilde ele alınmayışı koca bir imparatorluğun çöküşünü kolaylaştıran etmenlerden biri olduğu gibi bu günde geri kalmış ülkeler arasında bulunmamıza yol açan etmenlerden biridir.

Okuma yazma bilmeyen nüfusun oranı yönünden gelişmiş ülkelerle gelişmemiş ülkeler arasında derin bir uçurumun bulunduğu aşikardır.

İmparatorluk döneminde geri kalmışlığın nedenlerinden birinin eğitimdeki yetersizlik olduğu anlaşılmış ve eğitim alanındaki düzenlemelere gerileme döneminde yetersizce de olsa bağlanmıştır. Bu düşünce açısından hareket edilerek sosyo-ekonomik alanla başarı arasındaki bir ilişki bulunacağı varsayımının doğruluğunu kontrol etmek için Küçükköy DÜMLUPINAR İLKOKULU ile Niğantaşı MAÇKA İLKOKULU öğrencileri üzerinde araştırma yapılmış ve elde edilen netice Türkiye gerçekleri açısından değerlendirilmesine gidilmiştir.

Bize bu tûd konuda çalışma olanağını veren Sayın Prof.Cahit TANYOLA, çalışmalarımı yakından ilgilenen ve yardımlarını esirgemeyen Sayın Ass. Ümit MERİÇE, Ass. Yakut IRMAK, Ass. Figen BERKAYA anket uyguladığımız sürece her türlü kolaylığı gösteren Küçükköy DÜMLUPINAR ilkokulu Sayın Abdullâtif ALP ve Maçka ilkokulu Müdüresi Sayın Edibe DİLEMREYE, sayın yardımcıları ve tüm öğretim kadrosuna teşekkür etmeyi bir borç biliriz.

Mehmet KABASAKAL

A R A Ş T I R M A

G İ R İ Ş

Günümüzde , bir çıkmaz içerisinde bulunduğu herkes tarafından kabul edilen ilk öğretim , tüm aydınların ve politikacıların üzerine eğilmelerini zorunlu kılmıştır . Ancak politikacıların sorunun temeline inmesizin tek çıkar yolu yönetmelikte araştırmalar ve bir yılda birkaç kez yönetmelik değiştirmek gibi gülünç bir duruma düşmüşlerdir . Oysa sorunun temeline inilmeden , köklü reformlara girilmeden yapıları yönetsel değişiklikler eğitimi bu çıkmazdan kurtaramayacak ve ilk öğretimdeki verim düşüklüğü böylece sürüp gidecektir.

Temelde sosyo - ekonomik yapı vardır . Çünkü sosyo - ekonomik yapı ile eğitim karşılıklı ilişki içindedirler . Bu yapının "Genel Sonuçları " bölümünde üzerinde ayrıntılı olarak durulduğundan burada ayrıntılara girişmeye ihtiyaç yoktur

2 - Y Ö N T E M

İlk öğretimde öğrencilerin başarılarıyla Sosyo-Ekonomik durumları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla olan bu araştırma Küçükköy Dumlupınar ilkokuluyla Nişantaşı Maçka ilkokulunda 5. sınıf öğrencileri üzerinde uygulanan bir anketle yürütülüp ilişkide görüleceği gibi - ailelerinin Sosyo-Ekonomik düzeyini belirleyecek sorulara yer verilmiştir.

Amaç, Sosyo-ekonomik düzey ve başarı ilişkisini araştırmak yanında ona temel olmak üzere köy ve kent çocuklarının başarı farklarını ortaya koymak olduğundan beşinci sınıf öğrencileri alınmıştır. Çünkü alt sınıftaki öğrencilere göre bu sosyo-ekonomik düzeyi ve başarı oranına belirlemede en uygun özelliği taşımaktadırlar. Araştırma her iki ilkokuldan tesadüfî örnekleme göre elliser kişi üzerinde uygulanmıştır.

GENEL DÖKÜMLER

I- Cinsiyet Durumu: (Tablo 1)

Cinsiyet durumları araştırıldığında, tablolarda görüldüğü gibi anket uygulanan DURLUPINAR İLKOKULUNDA elli öğrenciden % 46'sının kız, % 54'ünün erkek olduğu, MAÇKA İLKOKULUNDA yine elli öğrenciden % 54'ünün kız % 46'sının erkek olduğu anlaşılmıştır.

II- Bir veya İki Yıllık Olma Durumu (Tablo 2):

Sınıfta bir veya iki yıllık olma durumu araştırıldığında, tablolarda görüldüğü gibi, DURLUPINAR İLKOKULUNDA % 92'sinin bir senelik, % 8'inin iki senelik olduğu, MAÇKA İLKOKULUNDA % 100'ünün tek senelik olduğu anlaşılmıştır.

III- Babanın Meslek Durumu: (Tablo 3)

Babanın meslek durumu araştırıldığında tablolarda görüldüğü gibi DURLUPINAR İLKOKULUNDA öğrencilerin % 6'sının Memur-Subay %4'ünün emekli % 6'sının tüccar % 6'sının esnaf % 2'sinin çiftçi, % 2'sinin serbest meslek % 74'ünün işçi çocuğu olduğu ve babası işsiz öğrencinin bulunmadığı anlaşılmaktadır. MAÇKA İLKOKULUNDA, öğrencilerinin % 66'sının memur subay, % 6'sının emekli, % 16'sının tüccar % 2'sinin serbest meslek, % 10'unun işçi olduğu, esnaf çiftçi işsizinin bulunmadığı anlaşılmaktadır.

IV- Babanın Öğrenim Durumu: (Tablo 4)

Babanın öğrenim durumu araştırıldığında tablolarda görüldüğü gibi, DURLUPINAR İLKOKULUNDA öğrencilerin % 30'unun babasının okuryazar olmadığı, % 70'inin okur-yazar, % 56'sının ilkokul, % 12'sinin orta okul, % 2'sinin lise mezunu olduğu ve babası yüksek tahsil mezunu olanın bulunmadığı anlaşılmıştır. MAÇKA İLKOKULUNDA öğrencilerin babasının % 2'sinin okur-yazar olmadığı, % 98'inin okur-yazar olduğu, % 10'unun ilk okul, % 4'ünün orta okul, % 26'sının lise % 60'ının yüksek okul mezunu olduğu anlaşılmaktadır.

V- Annenin Meslek Durumu: (Tablo 5)

Annenin meslek durumu araştırıldığında tablolarda görüldüğü gibi DUMLUPINAR İLKOKULUNDA öğrencilerinin % 92'sinin annesinin ev kadını, % 8'inin işçi olduğu, annesi emekli, memur, serbest meslek sahibi ve diğer mesleklerden olan öğrencinin bulunmadığı, MAÇKA İLKOKULUNDA öğrencilerin % 86'sının annesinin ev kadını % 14 ünün memur olduğu, emekli, serbest meslek, işçi ve diğer mesleklerden olan öğrencinin annesinin bulunmadığı anlaşılmaktadır.

VI- Annenin Öğrenim Durumu: (Tablo 6)

Annenin öğrenim durumu araştırıldığında, tablolarda görüldüğü gibi DUMLUPINAR İLKOKULUNDA öğrencilerin % 72'sinin annesinin Okur-yazarlığı olmadığı, % 2'sinin okur-yazar, % 24'ünün ilk okul % 2'sinin orta okul mezunu olduğu ve annesi lise ve yüksek okul mezunu olanın bulunmadığı anlaşılmaktadır. MAÇKA İLKOKULUNDA öğrencilerinin annesinin % 8'inin okur-yazarlığı olmadığı, % 92'sinin Okur-yazar, % 10'unun ilk okul, % 20'sinin orta okul, % 46'sının lise % 18'inin yüksek okul mezunu olduğu anlaşılmaktadır.

VII- Kardeş Durumu : (Tablo 7)

Kardeş durumu araştırıldığında, tablolarda görüldüğü gibi DUMLUPINAR İLKOKULUNDA, öğrencilerinin % 24'ünün kardeş sayısının (1-2) arasında, % 50'sinin (3-4), % 24'ünün (5-6), % 2'sinin (7-8) kardeşinin bulunduğu ve 8 den fazla kardeşi bulunanın olmadığı anlaşılmaktadır. MAÇKA İLKOKULUNDA, Öğrencilerinin % 80'inin (1-2), % 4'ünün (3-4), % 2'sinin (5-6), kardeşi olduğu (7-8) ve 8 den fazla kardeşi olanın bulunmadığı anlaşılmaktadır.

VIII- Okuyan Kardeş Durumu: (Tablo 8)

Okuyan kardeş durumu araştırıldığında, tablolarda görüldüğü gibi DUMLUPINAR İLKOKULUNDA öğrencilerin % 32'sinin halen okumakta olan kardeşlerinin bulunduğu, % 68'inin ise okuyan kardeşlerinin bulunmadığı, MAÇKA İLKOKULUNDA ise öğrencilerin % 82'sinin halen okumakta olan kardeşinin bulunduğu, % 18'inin ise bulunmadığı anlaşılmaktadır.

IX- İlkokuldan Sonra Öğrenime Devam Eden Kardeş Durumu:(Tablo9)

İlkokuldan sonra öğrenime devam eden kardeş durumu araştırıldığında, tablolarda görüldüğü gibi, DÜMLUPINAR İLKOKULUNDA halen okumakta olan kardeşleri bulunan elli öğrencinin % 16'sının kardeşlerinin ilkokuldan sonra öğrenime devam ettiği, % 84'ünün ise devam etmediği anlaşılmaktadır. MAÇKA İLKOKULUNDA: öğrencilerin % 24'ünün kardeşlerinin ilkokuldan sonra öğrenime devam ettiği % 76'sının devam etmediği anlaşılmaktadır.

X- Ailenin Aylık Geliri Durumu: (Tablo 10)

Ailenin aylık geliri durumu araştırıldığında, tablolarda görüldüğü gibi DÜMLUPINAR İLKOKULUNDA: öğrencilerinin % 14'ünün ailesinin (0 - 500), % 30'unun (500 - 1000), % 34'ünün (1000 - 1500), % 8'inin (1500 - 2000), % 2'sinin (2000 - 2500) Türk Lirası aldığı % 12'sinin ise aylık gelirlerinin değişik veya bilinmediği, MAÇKA İLKOKULUNDA: öğrencilerin % 4'ünün ailesinin (0 - 1000) % 12'sinin, (1000 - 2000), % 10'unun (2000 - 3000), % 18'inin (3000-4000), % 14'ünün (4000-5000), % 12'sinin (5000 - ...) fazla aylık gelire sahip olduğu % 30'unun da aylık gelirleri bilinmediği veya değişik olduğu anlaşılmaktadır.

XI- AİLENİN oturduğu Evin Oda Durumu: (Tablo 11)

Ailenin oturduğu evin oda durumu araştırıldığında, DÜMLUPINAR İLKOKULUNDA öğrencilerin % 4'ünün 1, % 44'ünün iki, % 32'sinin 3, % 20'sinin dört odalı evde oturdukları, 5, 6, 7, 8, odalı evde oturan ailenin bulunmadığı, MAÇKA İLKOKULUNDA ise, öğrencilerin % 6'sının iki odalı, % 24'ünün üç, % 20'sinin dört, % 30'unun beş, % 8'inin altı, % 8'inin yedi, % 4'ünün sekiz odalı evde oturdukları bir odalı evde oturan ailenin bulunmadığı anlaşılmaktadır.

XII- Şehire Yerleşme Tarihi: (Tablo 12)

Şehire yerleşme tarihi araştırıldığında tablolarda görüldüğü gibi, DÜMLUPINAR İLKOKULUNDA, ailesi köyde oturan öğrencilerin % 12'sinin (0 - 5) yıl, % 28'inin (5-10) yıl, % 14'ünün (10-15) yıl, % 10'unun (15-20) yıl, % 36'sinin ailesi ise, köye yerleşeli yirmi yıldan fazla bir sürenin geçtiği anlaşılmaktadır.

MAÇKA İLKOKULUNDA ise, ailesi şehirde oturan öğrencilerin % 4'ünün (0-5) yıl, % 12'sinin (5-10) yıl, % 65'inin (10-15) yıl, % 6'sının (15-20) yıl, % 72'sinin ailesi ise şehire yerleşeli yirmi yıldan fazla olduğu anlaşılmaktadır.

XIII- Yerleşme Nedeni: (Tablo 13)

Yerleşme nedeni araştırıldığında, tablolarda görüldüğü gibi DÜMLUPINAR İLKOKULUNDA, köyde oturan öğrencilerin % 6'sının ailesi tayin, % 4'ünün hastalık, % 22'sinin göç, % 6'sının çocuk okutma, % 42'sinin ekonomik, % 20'sinin diğer nedenler olduğu anlaşılmaktadır. MAÇKA İLKOKULUNDA, şehirde oturan öğrencilerin, %14'ünün ailesinin tayin, % 12'sinin göç, % 6'sının çocuk okutma, % 8'inin ekonomik, % 60'ının diğer nedenler ile yerleştiği hastalık dolayısıyla yerleşen ailenin bulunmadığı anlaşılmaktadır.

XIV- Ailenin Oturduğu Bina Durumu: (Tablo 14)

Bina durumu araştırıldığında tablolarda görüldüğü gibi, DÜMLUPINAR İLKOKULUNDA, öğrencilerinin % 12'sinin ailesinin oturduğu binanın cinsinin -"ahşap", % 26'sının "beton", % 8'inin "kagir", % 20'sinin "gecekond", % 62'sinin "tuğla" olduğu anlaşılmaktadır. MAÇKA İLKOKULUNDA ise, öğrencilerin % 2'sinin ailesinin oturduğu binanın cinsinin "ahşap", % 86'sının "beton", % 12'sinin "kagir" olduğu gecekondu ve tuğla binanın bulunmadığı anlaşılmaktadır.

XV- Evin Mülkiyet Durumu: (Tablo 15)

Evin mülkiyet durumu araştırıldığında, tablolarda görüldüğü gibi DÜMLUPINAR İLKOKULUNDA öğrencilerin % 96'sının ailesinin oturduğu evin sahibi olduğu, % 10'unun ailesinin ise kirada oturduğu, MAÇKA İLKOKULUNDA İSE, öğrencilerin % 54'ünün ailesinin oturduğu evin sahibi olduğu % 46'sının ise kirada oturdukları anlaşılmaktadır.

XVI- Özel Çalışma Odanın Varlığı: (Tablo 16)

Özel çalışma odasının varlığı araştırıldığında tablolarda görüldüğü gibi, DÜMLUPINAR İLKOKULUNDA, öğrencilerin % 16'sının Özel çalışma odasına sahip olduğu, % 84'ünün sahip olmadığı

MAÇKA İLKOKULUNDA ise öğrencilerin % 56'sının özel çalışma odasına sahip olduğu, % 44'ünün sahip olmadığı anlaşılmaktadır.

XVII- Kira Durumu : (Tablo 17)

Kira durumu araştırıldığında, tablolarda görüldüğü gibi DÜMLUPINAR İLKOKULUNDA ailesi kirada oturan beş öğrencinin % 4'ünün (100-200) TL., % 6'sının (200-300) TL.-, ödedikleri, 300 tl. sından fazla kira ödeyen ailenin bulunmadığı. MAÇKA İLKOKULUNDA ise, ailesi kirada oturan 23 öğrencinin % 10'unun ailesinin (0-500) TL.-, % 8'inin (500-1000) TL.-, % 24'ünün (1000-1500) TL.-, % 4'ünün ise 1500 TL.- sından fazla kira ödedikleri anlaşılmaktadır.

XVIII- evin Donatım Olanakları: (Tablo 18)

Evin donatım olanakları araştırıldığında, tablolarda görüldüğü gibi, DÜMLUPINAR İLKOKULUNDA öğrencilerin ailelerinin oturdukları evlerin su: % 88'inde, elektrik : % 68'inde, banyo: % 76'sında, yüznumara: % 100'ünde, mutfak: % 94'ünde, radyo: % 96'sında, bulunduğu, geri kalanlarda bulunmadığı, televizyon ve kaloriferin hiç birinde olmadığı, MAÇKA İLKOKULUNDA ise, öğrencilerin ailelerin oturdukları evlerin su, elektrik, banyo, yüznumara, mutfak, radyonun hepsinde bulunduğu, televizyonun % 36'sında, kaloriferin % 74'ünde bulunduğu anlaşılmaktadır.

XIX-XX - Ailenin Gazete ve Dergi Okuma Durumları (Tablo 19-20)

Ailenin gazete ve dergi okuma durumları araştırıldığında, tablolarda görüldüğü gibi, DÜMLUPINAR İLKOKULUNDA, öğrencilerin % 70'inin ailesinin gazete, % 40'ının dergi okuduğu, % 30'unun ailesinin gazete, % 96'sının dergi okumadığı, MAÇKA İLKOKULUNDA, öğrencilerin % 98'inin ailesinin gazete, % 48'inin dergi okuduğu, % 2'sinin ailesinin gazete, % 52'sinin dergi okumadığı anlaşılmaktadır.

XXI-XXII - Öğrencinin Gazete ve Dergi Okuma Durumu: (Tablo 21-22)

Öğrencilerin gazete ve dergi okuma durumları araştırıldığında, tablolarda görüldüğü gibi, DÜMLUPINAR İLKOKULUNDA öğrencilerin % 38'inin gazete, % 8'inin dergi okuduğu, % 62'sinin gazete, % 92'sinin dergi okumadığı, MAÇKA İLKOKULUNDA, öğrencilerin % 36'sının gazete, % 48'inin dergi, okuduğu, % 64'ünün gazete, % 52'sinin dergi okumadığı anlaşılmaktadır.

XXIII- Ailelerin Öğrencilerin Dersleriyle İlgilenme Durumu (Tablo 23)

Ailelerin öğrencilerin dersleriyle ilgilenme durumu araştırıldığında, tablolarda görüldüğü gibi DUMLUPINAR İLKOKULUNDA, öğrencilerin % 72'sinin ailesinin dersleriyle yakından ilgilendiği, % 24'ünün çok az ilgilendiği, % 4'ünün hiç ilgilенmediği, MAÇKA İLKOKULUNDA, öğrencilerin % 86'sının ailesinin dersleriyle yakından ilgilendiği, % 10'unun çok az ilgilendiği, % 4'ünün hiç ilgilенmediği anlaşılmaktadır.

XXIV- Boş Vakitlerini Değerlendirme Durumu: (Tablo 24)

Boş vakitlerini değerlendirme durumu araştırıldığında tablolarda görüldüğü gibi, DUMLUPINAR İLKOKULUNDA, öğrencilerin boş vakitlerini suralarda değerlendirdikleri anlaşılmaktadır evde: 43, kütüphanede: - , Sokakta: 4, başka yerde 3, MAÇKA İLKOKULUNDA ise evde 43, kütüphanede 4, sokakta 1, başka yerde 2,

XXV- Radyo Dinleme Durumu: (Tablo 25)

Radyo dinleme durumu araştırıldığında, tablolarda görüldüğü gibi, öğrencilerin % 94'ünün radyo dinlediği, % 6'sının dinlemediği, MAÇKA İLKOKULUNDA ise, öğrencilerin % 100'ünün yani (tamamının) radyo dinlediği anlaşılmaktadır.

XXVI- Ders Çalışma Durumu: (Tablo 26)

Öğrencilerin ders çalışma durumu araştırıldığında, tablolarda görüldüğü gibi, DUMLUPINAR İLKOKULUNDA, öğrencilerin % 70'inin (0-2) saat, % 24'ünün (2-4) saat, % 6'sının 4 saatten fazla çalıştıkları, MAÇKA İLKOKULUNDA ise öğrencilerin, % 28'inin (0-2) saat % 60'ünün (2-4) saat, % 12'sinin dört saatten fazla çalıştıkları anlaşılmaktadır.

XXVII- Birinci Sömestre Sonundaki Kırık Not Durumu (Tablo 27)

Birinci sömestre sonundaki kırık not durumu araştırıldığında tablolarda görüldüğü gibi DUMLUPINAR İLKOKULUNDA, öğrencilerin % 40'ünün hiç kırık notu bulunmadığı, % 44'ünün 1-3, % 16'sının 4-6 arasında kırık notu bulunduğu 6 kırıktan fazla kırık notu bulunan öğrencinin olmadığı, MAÇKA İLKOKULUNDA ise öğrencilerin % 98'inin kırık notu bulunmadığı % 2'sinin sadece 1 kırık notunun bulunduğu anlaşılmaktadır.

XXVIII- Bir işte Çalışma Durumu:(tablo 28)

Bir işte çalışma durumu araştırıldığında DUMLUPINAR İLKOKULUNDA öğrencilerin % 98'inin çalışmadığı, % 2'sinin çalıştığı MAÇKA İLKOKULUNDA ise, öğrencilerden çalışanın bulunmadığı anlaşılmıştır.

XXIX- Yıl Sonu Durumu (Tablo 29)

Yıl sonu durumu araştırıldığında, tablolarda görüldüğü gibi DUMLUPINAR İLKOKULUNDA, öğrencilerin % 80'inin sınıf geçtiği, % 12 sinin sınıfta kaldığı anlaşılmaktadır.

Not: Bu öğrencilerin yaş, ailevi durumları, taşradan naklen gelmiş olmalarından dolayı durumları göz önüne alınarak kalan öğrenci sayısı bu rakamın üstünde olması gerekirken, biz öğretmenlerin kanaatlerine göre kalma oranı düşürülmektedir.

MAÇKA İLKOKULUNDA ise tamamının sınıfını geçtiği anlaşılmaktadır.

XXX- Annenin Doğum Yeri(Tablo 30)

Annenin doğum yeri araştırıldığında, tablolarda görüldüğü gibi, DUMLUPINAR İLKOKULUNDA öğrencilerin annelerinin % 8'inin köyde, % 44'ünün kasabada, % 42'sinin şehirde doğduğu, % 6'sının göçmen olduğu anlaşılmıştır. MAÇKA İLKOKULUNDA ise, öğrencilerin annelerinin % 14'ünün kasabada % 86'sının şehirde doğduğu, köyde doğanın bulunmadığı anlaşılmaktadır.

XXXI- Babanın Doğum Yeri: (Tablo 31)

Babanın doğum yeri araştırıldığında, tablolarda görüldüğü gibi, DUMLUPINAR İLKOKULUNDA, öğrencilerin babalarının % 8'inin köyde, % 42'sinin kasabada, % 38'inin şehirde doğduğu ve % 12'sinin göçmen olduğu anlaşılmaktadır. MAÇKA İLKOKULUNDA ise, öğrencilerin babalarının % 6'sının kasabada, % 94'ünün şehirde doğduğu, köyde doğanın bulunmadığı anlaşılmaktadır.

GENEL SONUÇLAR

A- Genel Dökümlerin Yorumu:

Her iki okula ait genel döküm tablolarında görüleceği gibi anket uygulanan DURLUPINAR İLKOKULU öğrencilerinin, Sosyo-ekonomik düzeyinin bugünün hayat standardına göre tüm olarak düşük olduğu görülmektedir.

MAÇKA İLKOKULUNDA ise durum bunun tam tersidir. Örneğin, Tablo üçte görüldüğü gibi köydeki öğrencilerin % 3'ünün babası "memur-subay" meslek grubunda olan öğrenciler.

Kentteki öğrencilerin Tablo üç'te görüldüğü gibi % 33'ünün babası "memur-subay" meslek grubunda olan öğrenciler. Tablo 10'da görüldüğü gibi, köydeki öğrencilerin % 8'i ancak 1500-2000 TL.-, aylık gelire sahip olduğu sadece bir kişinin (% 2) sinin 2000.-, TL. sınıfın üstünde aylık gelire sahip olduğu anlaşılmaktadır.. Kentteki öğrencilerin tablo on'da görüldüğü gibi % 42'si (2000-5000) TL.-, sı % 12'si ise (5000 TL sınıfın üstünde) , % 4'ünün (0-1000) TL.-, % 12'sinin de (1000-2000) TL.- sı aylık gelire sahip oldukları anlaşılmaktadır.

Bu veriler göstermektedir ki, bugün okuyabilmek için Sosyo-ekonomik durumu belli bir düzeyin üzerinde bulunması gerekmektedir.

Bundan şu sonuç çıkmaktadır. Bugün türkiye'de büyük oranda eğitim eşitsizliği vardır.

Gerçekten Türkiye'nin yakın tarihte gerçekleştirdiği gelişmeden tüm Türk ulusu yararlanamamıştır. Anayasa ışığı altında hazırlanan Türk Milli Eğitiminin amacı "Her yurttaşı eşit eğitim olanakları içinde yetileri oranında en üstün seviyeye ulaştırmaktır. Oysa çeşitli nedenlerle, Anayasanın tanıdığı olduğu bu hak ve özgürlüğün gerektiği biçimde uygulanması engellenmiştir."

Okuma eşitliğinin hukukça sağlandığı, bu ülkede bir kısım öğrenciler tüm eğitim olanaklarından yararlanmakta, büyük bir çoğunluğun çocuğu ise çok ilkel koşullar altında eğitim görmektedir. Kendine özgü bir binadan yoksun, barakalarda, köy odalarında vb.

eğitim ve öğretim yapan okulların yanında, kentlerde belirli semtlerde her türlü konfora sahip on onbeş dersliklik fakat okuyacak öğrenci bulunamayan okulların bulunduğu bilinen bir gerçektir.

Türkiye'de eğitim devrimi köy bölgelerinde çok ağır yürümektedir. Buna karşılık ülkede eğitim olanaklarının çoğu büyük kentlerde toplanmış bulunmaktadır. Nüfusumuzun 10.805.817'si kentlerde, geri kalan 20.585.604'ü köylerde oturmaktadır. Buna karşılık, kentlerde oturanların % 66,92'si okur-yazar olduğu halde köylerde oturanların ancak % 38,53'ü okuma yazma bilmektedir. Yerleşme kesimi yönünden ortaya çıkan bu eşitsizlik ilköğretimden yüksek öğretime doğru, köylerde oturanlar aleyhine sürekli bir artış göstermektedir.

Yine Türkiye'de eğitim olanaklarının dengesizliği coğrafi bakımdan da belirlemekte, batı bölgesi eğitim yönünden son derece ayrıcalıklı, doğu bölgesi ise eğitim olanaklarından büyük çapta yoksun bırakılmış bulunmaktadır. Bugünkü gelişmeler ve koşullar 1973 ya da 1976 yılına dek sürdüğünde doğu ile batı Türkiye arasındaki dengesizlik daha da artacaktır. Bu ayrılığın gitgide büyümesi ile ulusal birliğin sağlanması yolunda önemli bir engel olacaktır. Okuma-yazma bilenlerin oranı illere göre dağılım gözden geçirildiğinde Ankara'nın doğu ve batısının belirgin bir farklılık gösterdiği ortaya çıkacaktır. Okur-yazar olanların toplam olarak % 60'ın üstünde olduğu illerimiz şunlardır: Bilecik (% 60,12) Tekirdağ (%62,55) Ankara (% 65,22), İzmir (% 65,47), Eskişehir (% 66,55), Kırklareli (68,83) ve İstanbul (% 77,26) oysa okuma-yazma bilmiyenlerin toplam olarak % 70'in üstünde olduğu illerimiz şöyle sıralanmaktadır. Ağrı (% 73,87) Bingöl (% 73,87), Diyarbakır (% 74,11), Muş (% 75,42), Van (% 75,80), Bitlis (% 76,81), Urfa (% 78,41), Adıyaman (% 78,72), Siirt (78,88), Mardin (% 79,79) ve Hakkâri (% 82,38)

6 ve daha yukarı yaştaki okur yazar olmayan nüfus oranı:
En yüksek il (Hakkâri) % 82,38; En düşük il (İstanbul) % 22,74 tür.

Türkiye'deki eğitim mekanizması ilköğretimden yüksek öğretime doğru yeteneksiz olanların değil, ekonomik olanaklardan yoksun olanların elenmesine yol açmaktadır. Sosyo-Ekonomik düzeyi yüksek

olan aile çocuklarına öncelik ve şans tanıyan, fakat dar gelirli aile çocuklarının olanaklarını sınırlandıran bu eğitim düzeni özel okulları adeta teşvik etmektedir. Özel okullarında sadece özel olanakları bulunan ailelerin çocuklarının yararlandığı bir eğitim kurumu olduğu ise herkesin bildiği bir gerçektir.

6 - SONUÇ :

Sosyo-Ekonomik yapı ile eğitim karşılıklı ilişki içindedir. Bunun doğal sonucu olarak da ekonomik yönden gelişmemizde eğitimin çok yönlü etkileri olacaktır.

Kültürel durum buna paralel olarak gelişmektedir. Bu yüzden, uygarlık aşamasına ulaşabilmek için eğitime öncelik tanınması ve eğitimin yaygınlaştırılması yani her yurttaşa eşit okuma olanaklarının sağlanması gerekmektedir.

GENEL SONUÇLAR

A-Genel Dökümlerin Yorumu:

Her iki okula ait tüm genel döküm tablolarında görüleceği gibi anket uygulanan her iki okuldan DÜMLUPINAR İLKOKULUNDA, öğrencilerin çoğunluğunun ailesinin Sosyo-Ekonomik düzeylerinin düşük olduğu görülmektedir.

MAÇKA İLKOKULUNDA ise anket uygulanan öğrencilerin ailelerinin Sosyo-Ekonomik düzeylerinin yüksek olduğu görülmektedir.

DÜMLUPINAR İLKOKULUNDA öğrencilerin üçünün babası "Memur-Subay" meslek gurubundan olduğu,

MAÇKA İLKOKULUNDA ise, öğrencilerin otuzünün babası "Memur-Subay" meslek gurubundan olduğu,

DÜMLUPINAR İLKOKULUNDA öğrencilerden sadece bir kişinin ailesinin ikibin liranın üzerinde bir aylık gelire sahip olduğu,

MAÇKA İLKOKULUNDA ise, öğrencilerin Kırkikisinin ailesinin ikibin Liranın üstünde aylık gelire sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Gerçekten Türkiye'nin yakın tarihte gerçekleştirdiği gelişmeden Türk Ulusu yararlanamamıştır.

Anayasa ışığı altında hazırlanan Türk Milli Eğitiminin amacı " Her yurttaşı eşit eğitim olanakları içinde yetileri oranında en üstün seviyeye ulaştırmaktadır." oysa çeşitli nedenlerle, Anayasanın tanıdığı olduğu bu hak ve özgürlüğü gerektiği biçimde uygulanması engellenmiştir.

Okuma eşitliğinin hukukça sağlandığı, ülkede bir kısım öğrenciler tüm eğitim olanaklarından yararlanmakta, büyük bir çoğunluğun çocuğu ise. çok ilkel koşullar altında eğitim görmektedir.

Kendine özgü bir binadan yoksun, barakalarda, köy odalarında v.b.

Eğitim ve Öğretim yapan okulların yanında, kentlerde belirli semtlerde her türlü konfora sahip on onbeş dersanelik okullar bulunurken fakat okuyacak öğrenci bulunmayan okulların da bulunduğu bilinen bir gerçektir.

Türkiyede Eğitim devrimi köy bölgelerinde çok ağır yürümektedir. Buna karşılık ülkede eğitim olanaklarının çoğu büyük kentlerde toplanmış bulunmaktadır.

Bundan şu sonuç çıkmaktadır:

Bugün Türkiye'de eğitim eşitsizliği vardır.

Nüfusumuzun bir kısmı köylerde geri kalanı da kentlerde oturmaktadır. Buna karşılık köylerdeki okuma yazma oranı kentlere nisbeten çok düşüktür. Yerleşme kesimi yönünden ortaya çıkan bu eşitsizlik, ilköğretimden yüksek öğretime doğru köylerde oturanlar aleyhine bir artış göstermektedir.

Yine Türkiye'de eğitim olanaklarından doğan dengesizliği coğrafi konumdan da belirlemekte olup, batı bölgesi eğitim yönünden son derecede ayrıcalıklı, doğu bölgesi ise eğitim olanaklarından büyük çapta yoksun bırakılmış bulunmaktadır.

Bugünkü gelişmeler ve koşullar devam ettiği müddetçe doğu ve batı bölgelerimiz arasındaki dengesizlik daha da artacaktır.

Bu ayrılığın gitgide büyümesi Ulusal birliğin sağlanması yolunda büyük bir engel olacaktır.

Okuma-Yazma bilenlerin oranı illerâgöre dağılımı gözden geçirildiğinde Ankaranın doğu ve batısının belirgin bir farklılık gösterdiği ortaya çıkacaktır.

Okur-Yazar olanların toplam olarak ortalamanın üstünde olan illerimizi şöyle sıralayabiliriz:

BİLECİK, TEKİRDAĞ, ANKARA, İZMİR, ESKİŞEHİR, KIRKLARELİ, İSTANBUL.

Oysa Okuma-Yazma bilmiyenlerin toplam olarak %70 in üstünde olan illerimiz şöyle sıralanmaktadır:

AĞRI, BİNGÖL, DİYARBAKIR, MUŞ, VAN, BİTLİS, URFA, ADIYAMAN, SİİRT, MARDİN ve HAKKARİ'dir.

6 ve daha yukarı yaşlarda Okur-Yazar olmayan nüfus oranı:

En yüksek il: Hakkari.

En düşük il : İstanbul

Türkiye'nin eğitim mekanizması ilköğretimden yüksek öğretime doğru doğru yeteneksiz olanların değil, ekonomik olanaklardan yoksun olanların elenmesine yol açmaktadır. Sosyo-Ekonomik düzeyi yüksek olan aile çocuklarına öncelik ve şans tanıyan, fakat dar gelirli aile çocuklarının olanaklarını sınırlandıran bu eğitim düzeni özel okulları adeta teşvik etmektedir.

Özel okulların ise sadece özel olanakları bulunan ailelerin çocuklarının yararlandığı bir eğitim kurumu olduğu ise herkesin bildiği bir gerçektir.

SONUÇ

Sosyo-Ekonomik yapı ile eğitim karşılıklı ilişki içindedir.

Bunun doğal sonucu olarak da ekonomik yönden gelişmemizde eğitimin çok yönlü etkileri olacaktır.

1-Sosyo-Ekonomik durum eğitimin devamını belirlemede en önemli etkendir.

2--Kültürel durum buna paralel olarak gelişmektedir.

Bu yüzden uygarlık aşamasına ulaşabilmek için eğitime öncelik tanınması ve eğitimi yaygınlaştırılması,yani her yurttaşa eşit eğitim olanaklarının sağlanması gerekmektedir.

3-Gazete ve dergi okumak ekonomik etkenle,eitim durumuna daha az bağıntılıdır.

Cinsiyetini Nedir?

Kız	%	Erkek	%	Toplam
23	46.0	27	54.0	50

TABLO:1

Bu sınıfta kaçınıcı yılını?

Birinci	%	ikinci	%	Toplam
46	92.0	4	8.0	50

TABLO:2

Babanızın Mesleği Nedir?

Mem- sb	%	Emekli	%	Tüccar	%	Esnaf	%	Çiftçi	%	Serba Meslek	%	işci	%	işsiz	%	Toplam
3	6.0	2	4.0	3	6.0	3	6.0	1	2.0	1	2.0	37	74.0	-	-	50

TABLO:3

Babanızın Öğrenim Durumu

Okunmuş zarfı yok	%	Okur yazar	%	ilkokul	%	orta okul	%	lise	%	Yüksek	%	Toplam
15	30.0	35	70.0	28	56.0	6	12.0	1	2.0	-	-	50

TABLO:4

Annelerinizin Mesleği Nedir ?

Ev Kadını %	Emekçi %	Memur %	Serbest Meslek %	İşçi %	Diğerleri %	Toplam
46	92.0	-	-	4	8.0	50

TABLO: 5

Annelerinizin Öğrenim Durumu

Okur yazarlığı yok %	Okur yazar %	İlkokul %	Orta okul %	Lise %	Yüksek %	Toplam						
36	72.0	1	2.0	12	24.0	1	2.0	-	-	-	-	50

TABLO: 6

Kaç Kardeşiniz ?

1-2 Kardeş %	3-4 Kardeş %	5-6 Kardeş %	7-8 Kardeş %	8 den fazla %	Toplam					
12	24.0	25	50.0	12	24.0	1	2.0	-	-	50

TABLO: 7

Halen okumakta olan kardeşiniz var mı? Okumakta olan kardeşleriniz için de ilkökoldan sonra okuyan var mı?

Var %	Yok %	Toplam		
41	82.0	9	18.0	50

TABLO: 8

Var %	Yok %	Toplam		
8	16.0	42	84.0	50

TABLO: 9

Ailenizin Ortalama Aylık Geliri?

0-500	%	500-1000	%	1000-1500	%	1500-2000	%	2000/ 2500	%	Bilmiyor	%	Toplam
7	14.0	15	30.0	17	34.0	4	8.0	1	2.0	6	12.0	50

TABLO:10

Ailenizin Oturduğu Ev Kaç Odalı?

1 Odalı	%	2 Odalı	%	3 Odalı	%	4 Odalı	%	Toplam
2	4.0	22	44.0	16	32.0	10	20.0	50

TABLO:11

Ailenizin Köye Yerleşme Tarihi? (Köyde kaç yıldır oturuyor)

0-5 yıl	%	5-10	%	10-15	%	15-20	%	20 yıldan fazla	%	Toplam
6	12.0	14	28.0	7	14.0	5	10.0	18	36.0	50

TABLO:12

AİLENİZ SEHİRDE OTURUYORSA BİRLEŞME NEDENİ

Tayin %	Hastalık %	Göç %	Çocuk Okutma %	Ekono- mik %	Diğerleri %	Toplam						
3	6.0	2	4.0	11	22.0	3	6.0	21	42.0	10	20.0	50

TABLO:13

Ailenizin oturduğu Binanın Cinsi

Ahşap %	Beton %	Köşir %	Becakon- du %	Tuğla %	Toplam					
6	12.0	13	26.0	4	8.0	10	20.0	17	62.0	50

TABLO:14

Ailenizin oturduğu Ev Mülk mü, Kiralı?

Mülk %	Kira %	Toplam		
45	90.0	5	10.0	50

TABLO:15

Özel Çalışma Odanız Var mı?

Var %	Yok %	Toplam		
8	16.0	42	84.0	50

TABLO:16

Aileniz Kirada Oturuyorsa Evinizin Aylık Kirası

0-100 T.L %	100-200 T.L %	200-300 T.L %	300 T.L dan fazla %	Toplam				
-	-	2	4.0	3	6.0	-	-	50

TABLO:17

Kaldığınız Donatım & Panakları

Su				Elektrik				Banyo				Yüznumara				Mutfak				Radyo				Televizyon				Kolorifer				Toplam
Var	%	Yok	%	Var	%	Yok	%	Var	%	Yok	%	Var	%	Yok	%	Var	%	Yok	%	Var	%	Yok	%	Var	%	Yok	%	Var	%	Yok	%	
44	88.0	6	12.0	34	68.0	16	32.0	38	76.0	12	24.0	50	-	-	-	47	94.0	3	6.0	48	96.0	2	4.0	-	-	50	100.0	-	-	50	100.0	50

TABLO:18

Aileniz Gazete Okuyormu?

Okuyor	%	Okumuyor	%	Toplam
35	70.0	15	30.0	50

TABLO:19

Aileniz Dergi Okuyormu?

Okuyor	%	Okumuyor	%	Toplam
2	4.0	48	96.0	50

TABLO:20

Kendiniz Gazete Okuyormusunuz?

Okuyor	%	Okumuyor	%	Toplam
19	38.0	31	62.0	50

TABLO:21

Kendiniz Dergi Okuyormusunuz?

Okuyor	%	Okumuyor	%	Toplam
4	8.0	46	92.0	50

TABLO:22

Aileniz Derstelerinizle ilgilenermi?

ilgilener	%	Cok az ilgilener	%	ilgilenermez	%	Toplam
36	72.0	12	24.0	2	4.0	50

TABLO:23

Boş vakitlerinizi Nerelerde Depenen dirirsiniz?

Eude	%	kütüphane de	%	Sokakta	%	Baska yerde	%	Toplam
43	86.0	-	-	4	8.0	3	6.0	50

TABLO:24

Radio Dinlermisiniz?

Evet	%	Hayır	%	Toplam
47	94.0	3	6.0	50

TABLO:25

Günde Kaç Saat Ders Çalışıyorsunuz?

0-2 Saat	%	2-4 Saat	%	4 Saatten Fazla	%	Toplam
35	70.0	12	24.0	3	6.0	50

TABLO:26

Birinci Sömestre Kaç Kırık Notunuz Vardı?

Var	%	yok	%	1-3	%	4-6	%	6 dan fazla	%	Toplam
30	60.0	20	40.0	22	44.0	8	16.0	—	—	50

TABLO: 27

Herhangi Bir işte Çalışıyormusunuz?

Evet	%	Hayır	%	Toplam
1	2.0	49	98.0	50

TABLO: 28

Öğrencinin sınıfını geçip geçmediği

Evet	%	Hayır	%	Toplam
44	88.0	6	12.0	50

TABLO: 29

Annemiza Doğum Yeri

Köy	%	Kasaba	%	Şehir	%	Toplam
-	-	7	14.0	43	86.0	50

TABLO 30

Babanıza Doğum Yeri

Köy	%	Kasaba	%	Şehir	%	Toplam
-	-	3	6.0	47	94.0	50

TABLO 31

Cinsiyetini Nedir?

Kız	%	Erkek	%	Toplam
27	54.0	23	46.0	50

TABLO: I

Bu sınıfta kaçınıcı yılını?

Birinci	%	ikinci	%	Toplam
50	100.0	—	—	50

TABLO: II

Babanızın Mesleği Nedir?

Mem- sb	%	Emekli	%	Tüccar	%	Esnaf	%	Çiftçi	%	Gerbe Meslek	%	işci	%	işsiz	%	Toplam
33	66.0	3	6.0	8	16.0	—	—	—	—	1	2.0	5	10.0	—	—	50

TABLO: III

Babanızın Öğrenim Durumu

okun- zarlığı yok	%	okur yazar	%	ilkokul	%	orta okul	%	lise	%	Yüksek	%	Toplam
1	2.0	49	98.0	5	10.0	2	4.0	13	26.0	30	60.0	50

TABLO: IV

Annelerinizin Mesleği Nedir ?

Ev Kadını	%	Emekçi	%	Memur	%	Serbest Meslek	%	İşçi	%	Diğerleri	%	Toplam
43	86.0	-	-	7	14.0	-	-	-	-	-	-	50

TABLO: V

Annelerinizin Öğrenim Durumu

Okur yazarlığı yok	%	Okur yazar	%	İlkokul	%	Orta okul	%	Lise	%	Yüksek	%	Toplam
3	8.0	47	92.0	5	10.0	10	20.0	23	46.0	9	18.0	50

TABLO: VI

Kaç Kardesiniz ?

1-2 Kardeş	%	3-4 Kardeş	%	5-6 Kardeş	%	7-8 Kardeş	%	8 den fazla	%	Toplam
40	80.0	2	4.0	1	2.0	-	-	-	-	50

TABLO: VII

Halen okumakta olan kardeşiniz var mı? Okumakta olan kardeşleriniz için de ilkokuldan sonra okuyan var mı?

Var	%	Yok	%	Toplam
16	32.0	34	68.0	50

TABLO: VIII

Var	%	Yok	%	Toplam
12	24.0	38	76.0	50

TABLO: IX

AİLENİZ ŞEHİRDE OTURUYORSA NERELERE NEDENİ

Tayin	%	Hastalık	%	Göç	%	Çocuk Okuma	%	Ekono- mik	%	Diğerleri	%	Toplam
7	4.0	-	-	6	12.0	3	6.0	4	8.0	30	60.0	50

TABLO: XIII

Ailenizin oturduğu Binanın cinsi

Ahşap	%	Beton	%	Kâğır	%	Geçerlik	%	Toplam
1	2.0	43	86.0	6	12.0	-	-	50

TABLO: XIV

Ailenizin oturduğu Ev Mülk mü, Kiralı?

Mülk	%	Kira	%	Toplam
27	54.0	23	46.0	50

TABLO: XV

Özel Çalışma Odanız Var mı?

Var	%	Yok	%	Toplam
28	56.0	22	44.0	50

TABLO: XVI

Aileniz Kirada Oturuyorsa Evinizin Aylık Kirası

0-500 T.L	%	500-1000 T.L	%	1000-1500 T.L	%	1500 T.L dan fazla	%	Toplam
5	10.0	4	8.0	12	24.0	2	4.0	50

TABLO: XVII

Kaldığımız Evde Donatım Olanakları

Su				Elektrik				Banyo				Yüznumara				Mutfak				Radyo				Televizyon				Kalanifer				Toplam			
Var	%	Yok	%	Var	%	Yok	%	Var	%	Yok	%	Var	%	Yok	%	Var	%	Yok	%	Var	%	Yok	%	Var	%	Yok	%	Var	%	Yok	%				
50	100.0	-	-	50	100.0	-	-	50	100.0	-	-	50	100.0	-	-	50	100.0	-	-	50	100.0	-	-	48	36.0	32	64.0	37	74.0	13	26.0	50			

TABLO: XVIII

Fileniz Gazete Okuyormu?

Okuyor	%	Okumuyor	%	Toplam
49	98.0	1	2.0	50

TABLO: XIX

Fileniz Dergi Okuyormu?

Okuyor	%	Okumuyor	%	Toplam
24	48.0	26	52.0	50

TABLO: XX

Kendiniz Gazete Okuyormusunuz?

Okuyor	%	Okumuyor	%	Toplam
18	36.0	32	64.0	50

TABLO: XXI

Kendiniz Dergi Okuyormusunuz?

Okuyor	%	Okumuyor	%	Toplam
24	48.0	26	52.0	50

TABLO: XXII

Aileniz Derstelerinizle ilgili mi?

İlgilenir	%	Çok az ilgilenir	%	İlgilenmez	%	Toplam
43	86.0	5	10.0	2	4.0	50

TABLO: XXIII

Baş vakitlerinizi nerelerde değerlendirirsiniz?

Eude	Kütüphane de	Sokakta	Başka	%	Toplam	
43	86.0	4	8.0	1 2.0	2 4.0	50

TABLO: XXIV

Radio Dinlermişiniz?

Evet	%	Hayır	%	Toplam
50	100.0	—	—	50

TABLO: XXV

Günde Kaç Saat Ders Çalışıyorsunuz?

0-2 Saat	%	2-4 Saat	%	4 Saatten fazla	%	Toplam
14	28.0	30	60.0	6	12.0	50

TABLO: XXVI

Birinci Sömestre Kaç Kırık Notunuz Vardı?

Var	%	yok	%	1-3	%	4-6	%	6 dan fazla	%	Toplam
1	2.0	49	98.0	1	2.0	-	-	-	-	50

TABLO:XXVII

Herhangi Bir işte Çalışıyormusunuz?

Evet	%	Hayır	%	Toplam
-	-	50	100.0	50

TABLO:XXVIII

Öğrencinin sınıfını geçip geçmediği

Evet	%	Hayır	%	Toplam
50	100.0	-	-	50

TABLO:XXIX

Anemone Depum. Year

Year	% Warts	% Seed	% Gaps	% Topbm				
4	8.0	22	44.0	21	42.0	3	6.0	50

TABLO: XXX

Babonne Depum. Year

Year	% Warts	% Seed	% Gaps	% Topbm				
4	8.0	21	42.0	19	38.0	6	12.0	50

TABLO: XXXI